

USK

MÄNDID  
KALLID



1934



A. 934B  
Usk

**AR** EESTI  
RAHVUS-  
RAAMATUKOGU

120496

3



Ec 43311

~~Wärske~~



# USK MÄNDIDE ALL

\*\*\* Vabakoguduse Pääsküla noorte album \*\*\*

## „—Kui haljas mänd—“

„Mina olen kui haljas mänd.“  
Dsea 14, 9.

„Ust mändide all“ — see nimi, juba siis kui seda kuuled, hakkab südant köitma. Efti see tundus liig ebatawalisena, aga nüüd, mida enam sellele mõtlen, tundub, et Pääsküla noortele see nimi just väga sobib, sest tõesti kogu nende elu on ju nii väga mändidega seotud.

Milline on mändide alune ust? Kõigepealt terve. Männid hoogavad alati, nii suwel kui talwel terwist wälja. Kõik nõrga terwisega inimesed armastawad mändide alla kosuma tulla. Jumala laps elab Liibanoni seeditse ja mändide all, seal kosub ja kaswab terwises nii ihu kui hinge poolt. — „Ma soowin — — — et sa terve oleksid—! (3. Joh. 2. salm).

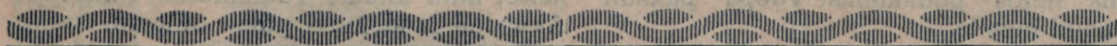
Siis on weel mändide alune mets lõhnawate aroomidega täidetud. Ustitud noored samuti laotawad Kristuse kallist tundmise lõhna enese ümbrusesse. Ei miski mõju maailmas nii, kui näha ja kuulda

Kristuses lõhnawaid noori. (Wõrdle 2. Kor. 2:14).

Ra on männid alati haljad. Ei rõõwi seda ilusat rohelist wärwi mändidelt ei suwe kuumus ega talwe pakane. Samuti noored Isjanda sõdijad haljendawad kõigis olukorras, on nad kas koolipingil wõi töökojas, külas wõi linnas, ikka on nad haljad. Nende ust on elaw, wõitew, läbilõw. (Wõrdle Paul 92:13) — „Peab kosuma kui seedripuu Liibanonis“.

Edasi mõtlen sellele, et männid lepivad wahesega. Ei nad nõua rammusat pinda ega küsi hääd maad. Nad kosuwad sääl wõimsalt, kus muud puud kiratsewad. Samuti meie ust, mille alus on Kristus, kosub ja kaswab kõikjal, igas olukorras, hoolimata ümbrusest, mõjudest ja teiste osawõtust. Mändide alune ust on iseseisew, julge, kindel, püsiw, sõnaga — on igawene, sest tema alus on Isjand Jeesus ise, Tema, kes tõusis „kui juur põudsest maast“. (Jes. 53:2).

Teie sõber S. R.



Handwritten text in a red stamp, possibly a library or collection mark, including the letters 'SV' and 'K'.



## „Nõrkuse“ võim.

Kui ma nõrk olen, siis olen ma tugev. 2. Kor. 12:10.

Apostel Paulus ei kõnele sellest nõrkusest, et ta oleks kui jõuetu ja väeti, vaid tema kiitleb nõrkusega, mida ta eneses kannab teiste ees Kristuse pärast tagakiusamise mõttes. Tõesti oli ju raske sellisel ajal, kus ei tuntudki Kristust, kuulutada Ristilöödud ja usku Tema ülestõusmisse teha igavese elu tingimuseks kõigile. Selle misjoniga, millist Paulus kord ise oli taga kiusanud, pidi ta ennast paljude ees narriks tegema. Need polnud targad ega tugevad, kes koondusid sellise jutluse ümber. Ent see nõrkus siin polnud küll harilik nõrkus, vaid ainult nõrkuseks peetud „tarkade“ poolt. — Ja millised olid selle kuulutuse tulemused? Nõrgad said uut lootust, vabanesid hingelist kartusist selle maailma võimsate ees. Nad tundsid endid ise eesõigustatuina „ülemate“ ees. Nad polnud mässajad, aga neil oli enneolematu uus enesetunne, uus usuline teadvus oma kadumatusest.

Nii mõnegi inimese hinges on midagi vaikselt pakitsemas, mis otsib lahendust. Hingelised nõuded uuenevad. Meid ei rahulda enam kulunud vormelid ega tühi-

sed sõnad, meie ei oota ka enam uusi inimesi. Meie ei otsi ei uusi märtreid ega uusi ohvreid, ei mingeid uusi kannatusi ega ristilöömisi, ei mingeid uusi mõtetusi ega proteste. Meie ootame, et nõrkusest tõuseks tugevus, pimedusest valgus, külmast soojus. Tahame ise tugevad olla, kuid mitte väliste abinõudega, mitte võõra võimu ega võõra tarkusega, vaid väes, mida omame Kristuses. Ja nii see „nõrkus“ pole enam nõrkus, vaid on tõesti suur võim — „nõrkade“ võim.



## Jõulu tunnelm.



Õhtu hämarus vajus üle maa ja laisalt põimusid puude, põõsaste sinivioletsed varjud üksteisega, kuna aga läänetaeva kuma heitis punakollast vööpa paksult sadanud lumele.

Puud maja ümber otse paendusid lume all. Hääletuina seisid need. Polnud isegi tuuleõhku, mis oksilt oleks lund alla toonud.

Rõõmsaina väljume majast, kaenlas gitarrid, viiulid. Liigume puude alt tänavale — läheme laulma jõe taha, kus ühte tallu on määratud koosolek. Nüüd jõulupäeval tahame laulda sealsetele inimestele jõululaule. Juba ammu olime oodanud huviga sarnast koosolekut, sest mõte jõulujutlusest, jõulu lauludest talutares toob ju midagi ülevat hinge.

Teel sinna liituvad meiega need, kel' ülesanne kõigile kuulutada rõõmu-rahusõnumeid.

Anereas astume paksus lumes läbi päranitõmmatud aiavärava talu õue. Aknast heitub valguse kollakas kuma lumele. Avaneb uks — astume võrdlemisi madalasse, kuid küllalt ruumikasse talutuppa. Akna all laud, laual põleb õlilamp, ümber-



ringi aga on asetatud pingid. Näen neil istumas inimesi, vanu, noori, suurrättides, kasukais.

Täna laulame teile jõululaulu — laulu meile kõigile sündinud Lunastajast. Oo, oleks meil keeled kui taevalistel, saade laulule kui nende kannelde mäng. See oli mõte, mis hetkeks tõsis, kuid mida kohe sumbutas teadmine, et oleme ainult inimesed peal maa.

„Aga see sündis kui sõna... hääletu vaikus toas. Tuttav, nii tuttav on see evangeelium, kuid aina uus — „Ärge kartke! sest vaata ma kuulutan teile suurt rõõmu... Teile on täna Taaveti linnas sündinud Õnnistegija... Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu...“

Arvan, et just need viimased sõnad sel hetkel panid veerema mälestuskanga mu silme ees ja siis libises see pilt kiirul, kuid ometi nü elavalt mööda.

Olen koos sõbraga põlvili männi all.— Ühel suviõhtul nii see oli. Mäletan, kuidas enne kõndisime piki sihti, kõnelin oma seisukorrast. Nii lootusetu olin siis. Hüppasime üle teeveerse kraavi ja lähema männi juurel põlvitasime.

Mäletan, et sel hetkel tundsin lõpmatut Jumala lähiolu, rahu Kristuses!

— „Suur on rõõm, kuna sündis Õnnistegija... Au olgu Jumalale kõrges ja rahu maa peal...!“ lõpetas kõneleja.

Kuum on toas. Aknal on sulanud jää. Kollakas lambivalgus voogab ruumis. Seletan inimeste nägusid — õhetavatena näen neid valgusekumas, kuid ukse juures on varjud valguse vallanud. Eraldan sääl ainult ähmaseid kujusid.

„Kuulge, kuidas armsad jõuluhelinad!“ laulame, mängime. Harmooniliselt võnguvad gitarride passid, kuna kolmkeelte tõmmetesse sulab hõiskavalt viiuli trillerlus.

## Mändide all.

On aastaid seitse vajund lõpmatusse igavikumerre, mil võitvat Lunastaja ristilippu kandnud noored mände all. Kord imearmastus, mis Kolgatalt neil hinge koitis, neid köitis üheks Päästjat kiitvaks väeks.

Kui särav päike embas kevadehteis loodust, kui lumikuu es mändid ja lumimüürid seisid nende eel, siis rõõmulaulega nad käisid ikka veel.

Sest kõiges mändes, kodumajakese üle on varjul mälestusi, rõõmsaid, kurbi, võitlemisest usuteel. Küll palju jutustada teavad kodumajakese mändid me noorte ühisrõõmest, ühisraskustest.

Nad kuulnud härdaid palveid ristijalal ja tänulaule õnnelikeist südameist

kui Lunastaja Jeesus jagas taevarõõmu hinge.

Nii käies kitsast elurada, me köidet armastuses üheteise külge Ei suuda elutormid täiest purustada seda, mis armastus on ühendanud ülevalt.

Ja kuigi sootuks teisit' lähvad sageli me püüded, ja eluraskustes meid laial' pillataks', siis vaikselt taluda, kesk haljendavaid mände tahme seda, sest Isa taevas on kõik hästi juhatajand.

Mul hinges palve Kõrgeim Isa Sulle:

Meid, noori, taluta Sa lakkamatult elukõrves, kitsal teel.

Meid lase toetuda ikka kindlalt Elukalju, Sulle, ja haljenda, kui mändid kodumajakese ees!





## Leeg d hinge altariil.

Kui lahkuv õhtupäike sind oma kul-  
lasse matab, kui vallatu tuul rändajale  
lehti näkku paiskab, kui veeroosid unis-  
tades päid kõigutavad ning ilus org su  
vaatele oma süle avab. — Sää! teiselpool  
orgu tõuseb kõrge kallas ja vanad pajud  
varjavad sulisevaid allikaid ning eemal  
kauguses kerkib tume mets kui müür  
üles. Siis mõte lendab tagasi minevikku.  
Sää!t kostub kui kurblik muinasjutt, sää!  
tundis noor hing end kõigest mahajäetud  
ja õnnetu. Mõtles: Selles ilusas maailmas  
miks ainult mina nii üks? On see Sinu  
tahtmine, Issand? Aga miks? Ma ei  
mõista seda. Siin maailmas on palju valu  
ja pettumusi, palju on olusid, mille sun-  
nil mitmed nii lootuseta kaebama peavad.  
Siin heidab haige süngi, inime elu pari-  
mais aastais ega tõuse iial enam. Nii mõ-  
negi kalli ema süda on vara varisenud  
hauda valude koorma all.

Kuid vaadeldes ellu teisest küljest,  
näeme sää! ka suuri varandusi, mis muu-  
davad raske kannatusrikka elu kergemaks  
ja kaunimaks. Igatsedes neid varandusi  
kuuleb inimene mõnikord oma hinges ko-  
hamas võrnatuid rahuallikaid ja helisemas  
aaimamata vaikselt õnnelisi. Kaunim  
varandus inimesel kõigi aegade sees on  
vaikunud süda, hingav Jumalas.

Muutub ju kõik ja kaob kiiresti elus,  
ent Jumal jääb kaitsema ja valvama ini-  
mest raskemas kannatuses. Pole ju kind-  
lamat tuge maailma karedates võitlustes.  
Jumala armastuse varjus ei karda me, sü-  
dagi vaikib sää!. Ja kui murduvad kadu-  
viku rändajal viimased toed ja ilmuvad  
silmapiirile igaviku kauged teed — siis  
vast hakkab hing laulma rahulaulu vaiki-  
nud südamest, sää!lpool võitlusi, sää!  
pool vaeva ja valu. Vaikunud süda, ta  
on tihti tulnud maailma võitlustest, pettu-  
nud maailma lootustest ja leidnud õnne,  
rahu vaid Jumalas. Nüüd ei siruta ta käed  
enam maailma petlikute kutsuvate ilutu-  
lede järele. Rahu Jeesuses on selleks liig  
suur, liig kallis. Sa oled, mu sõber, ehk  
elus mõnda ju kogend. Vast oled ka kal-  
list aega kaotanud käies maailma teed.  
Iial ei saa sa tagasi neid nooruse kulla-  
seid hommikuid. Kui tulevad tumedad  
tunnid se ellu, tulevad silmapilgud, kus  
ükski ei saa aidata sind. Kas suudad  
jääda vaikselt siis? Kas suudad armas-  
tada ja kannatada, kui su süda pole vai-

kinud Jumala armastuse varjus? Siis sei-  
sad üksi ja abitu kui närbuva süngis  
ning süda sul on kurb ja rõhutud. Ja  
ometi sa tead, et ka su elu kustuval ehal  
võid näha tõusmas igavese nooruse koitu.  
Siis — kui oled leidnud rahu Jumalas.

Päevad kadusid, hääbusid igaveseks  
ning nüüd on süngis. Isegi õitsev kanar-  
biku väli ta hakanud närbuma. Vaikselt  
pudeneb õis õie järel. Tähepanemata  
sureb ta ilu... Tean, et on süngis, ehk küll  
nii rohelised mu armsad männid mu üm-  
ber. Tean, et tuleb surm ja astub üle  
õitsvate väljade. Ei ma näe teda, sest  
uttu on mähit ta kuju, ei ma näe, kuid  
leian sää!t närbunuid lilli kus astunud ta  
jalg. Läbi vaikse õõ kuulen kajavat üle  
närbuva õievälja igatsushüüdu kaduva  
kevade järele. Kuid surma musta kuju  
taga sammuvad tumedad eluvarjud ning  
kaovad otsatus õös. —

Süngis on. Süngis pugunud minugi hinge.  
Oleks kui süngisurm mind puudutanud.  
Kaugele minevikku jäi mu kevad... Eila  
ma alles hõiskasin: „Hinges ei lõpegi ke-  
vad!“ Ah, see oli eila. Ent täna sosista-  
vad mu huuled: „Süngis, sa tulid! Oli mu  
kevad siis kaduv!“

Vaikselt istun omas toas. Kaugel näeb  
silma sinavat metsa viirgu. Hõbedane kuu  
piilub tuppa. Oo, oleks pime, siis ei näeks  
ma ennast. Kuid valge on toas. Ja kor-  
raga näen Õnnistegijat seisvat mu ees.  
„Nüüd ma tulin su juurde!“ hüüan väsi-  
nuna Temale. Vaikselt vastab ta mulle:  
„Jah, nüüd alles.“ „Nüüd alles“ — valusalt  
tungivad mu hinge need sõnad... Päeva  
elamused mööduvad silme eest: rõõmud,  
valud, haavad. Kõik möödub. Ent veel  
kord kuulen: „Nüüd alles tulid mu juurde?“  
Oo, oleks ma olnud alati Su juures, ei  
oleks ma tunnud valu, ei pisaraid ega  
haavu saanud. Kuid nüüd alles tulin. Tu-  
lih hilisel õötunnil Su juurde, mu parim  
sõber. Pisar langeb, ja ma näen — oo, tuli  
on kustumas mu hinge altariil! — Pime on  
hinges. — Ei keerle sää! lõõmavaid leeke,  
ei loida vaimustustuled. Ei! Kustunud on  
kõik! — Kustunud. — Alati pidi tuli loitma.  
Kuid nüüd ta on kustunud. Oo, süüta  
veel kord! Süüta mind ise Sulle ohvriks  
mu Õnnistegija. Nii vaikselt ma palun  
keskööl.

Kaua ma nutsin nii, kaua ootasin. Ot-  
sustasin: ei enne ma lahku, kui jälle põ-



leb tuli mu altaril. Ent korraga tunnen ma, kuidas kaob sügisene surmavari hingest. Kaob elutu tuhk — kaob.

Ja Õnnistegija süütas uuesti tule mu altaril. Tänan Sind, et sa võid elustada kustunud leeki. Tänan, et andestad ka

seda, et sammunud olin eksiteil. Igavesti tahan jääda Su juurde. Ainult Sinuga läbida torne siin elus.

Kas veel on kaduv mu kevad? Ei, igavene, lõputa.— Ning vaikselt õõl tõusevad leegid mu hinge altaril.—



## Kui Jeesus tuli! — —

Juba lehed olid langenud puudelt, juba kihutas põhjatuul üle väljade. Vahest tõstis ta õhku mõne koltunud lehe, aga heitis järgmisel hetkel taas tagasi mustale mullale.

Ka mändide ladvust põhjatuul tuhinal süüvis kohisedes, vingudes. Siis edasi, maalt veepinnale, merele tõttas, seal laineid tõstis, neid vihaselt rullis, veeretatas... Ja nii nad siis edasi tormasid — edasi, kuni paiskusid teineteise järele vastu kõrgeid ranna kaljusid, või mürisedes viskusid rannaliivale valgele. Nii nad hääbusid.

Oli ju vahest vaiknegi. Mändide ladvust siis ainult salajast sosinat kostus, kuna lehetud puud tardunuina seisid, nagu oleks nad vaibund unne.

Siis tundus, kui häiriks südames mõllav maru looduses olevat rahu, kuna tormi ajal mõllas väljas ja mõllas sees, oli kuidagi kooskõla. Südames puhusid siis mitmesugused tuuled. Ei tahtnud alistuda vast isegi Jumala tahtmisele ja oli säälmunudki, mis rahutust tekitas. Need olid tuuled, mis panid valuliselt lainetama südame väikese vetevälja. Noid laineid tõusis, vajus, hääbus ja uuesti kerkis, ning rahu see oli kaugele rännanud ära.

„Ah, las mõllata südames — tore on ju kuulata maru mühinat ja vetevälja valulist kohinat“ — nii keerlesid mõtted ja rahu oli kaugel hingest.

Kuid imelik oli päev, kui Jeesus tuli! Ei siis enam tahtnud kuulata tormi mühinat hingest. Ei tahtnud enam näha laineid südame väikesel veteväljal. Jeesus tuli kui kuulis tõusvat toast väikesest inimeste anuvaid palveid. Siis Ta tuli. Ei keegi kuulnud, kui juba seisis siin me sisemiste tormide vaikides. Jeesus tuli. Õõ väljas oli hääletult vaikne. Ja hingesid täitis tähetäevaste harmoonia.

Jeesus tuli, tõi rõõmu, õnne tõi ka ja palved, need muutusid kiitusteks!

Jeesus tuli, võttis patud ja heitis need kõige sügavama mere põhja. Ja hingest hääbusid lained.

Ta tuli, avas me ette õiged teed — Tema teed.

Nüüd edasi, edasi vaid seda sirget rada, kus omasin rahu, õnne Jeesuse. Ja las nüüd mõllata põhjatuul — ei hinge ta enam pääse!

Jeesus tuli, ei keegi kuulnudki, „kui juba seisis siin, tõi rahu ja elu tõi ka!“





## Ülistuslaulu nad laulsid.

Tuul mändide ladvus kahistas,  
neid pani laulma tasa.

Tuul lundki sadavat keerutas  
ja helbeid viskas ja heljutas.

Mida laulsid männid öövaikuses,  
kui tuul nende latvu kiigutas.

Mida mõtlesid helbed sadades,  
kui nad liuglesid hilju veeredes.

Öövaikuses hilju nad ülistes  
Jumalale laulsid laulu,  
Jumalale üksinda hõisates  
Kõikvõimsale Loojale palju.

Ei laulnud nad maailma kärast,  
mis rahutult möllab ja mässab,  
Ega laulnud ka tühjast õnnest,  
mis kiiresti hääbub, kaob.

Tuul mändide ladvus kahistas,  
neid pani laulma tasa.  
Tuul lundki sadavat keerutas  
ja helbeid viskas ja heljutas.

Nad laulsid —  
nad Jumalale hilju ülistust laulsid.



## Sinu teel.

„Ah, ma kuidagi ei tahaks, et see uus õpilane meie elutuppa asub!“ rääkis teistele Marta, kõrgeima majanduskooli vanem õpilane. Ta oli palunud isegi juhatajat, kas uustulnut, kui nooremat õpilast, ei paigutataks temasugustega ühte elutuppa. Marta oli noor usklik ja tahtis elada Jeesusele, oma kallima Päästjale. Kõik tundsid Martat kui rõõmsat, lahket õpilast. Kõigile oli ta abivalmis ja kõigjal püüdis ta armastusega olla. Kuid Marta ei tahtnud, et too uus õpilane nende vaikesse tuppa, kus nad Elmaga kahekesi,

elama asuks. Ta ei põlanud teda avalikult, kuid siiski oli see temale päris vastumeelt ja salajased mõtted liikusid lakamatult ta südames: kuidas võin ma temaga ühes elada, õppida ja sageli ehk aidata teda õppeülesandeski? Kindel on, kui tuleb tema, siis on lõpp meie vaiksele rahule! Ah, ta on nii vallatu ja sageli oma käitumises ebaviisakas. Ei, temaga ei või ma küll elada! mõtles Marta. Kord ununesid kahtlused ja ta oli leplik kõigegega, ent siis jälle kerkisid paratamatult samad piinavad mõtted.



Uus õpilane asus elama siiski Marta ja Elma tupp. Kuidagi rahunes ka Marta süda. Ta nägi, et tema soov oli hävinud ja selgemalt kui muidu kõlasid siis hinges Jeesuse sõnad: „Armastage üksteist!“ Armastada oli tahtnud ju Marta kõiki, kuid kuidas oli ununenud see nüüd uue õpilase tules?

Päevad kadusid endiselt kiiresti askeldusis. Marta oli kõigiti rahunenud, ent siiski ta püüdis võimalikult vähe läbi käia uue õpilase Ulvega. Kuid Ulve omalt poolt püüdis sõbrustada Martaga. Marta, kartes, et sõprus maailmaga võib talle halvasti mõjuda, kasutas iga õpetööst vaba minutit Jumalaga kokkusaamiseks. Kiirel sammul ruttas ta siis sügavasse laande, vaba looduse rüppe. Sääil, põliste kuuskede, metsiku sambla ja sõnajalgade vahel, tundis ta end kodusena. Laane vaikuses rändasid Marta mõtted kaugele, kaugele taevasesse valda. Ununes maailm ja kõik raskused. Sääil, sääil oli ta vaba — kõigest vaba. Ei piirand teda kitsad kooliruumid, ei ümbritsind kaasõpilased — vaid kõikjal tundis ta Jumala ligiolu, taeva rahu ja rõõmu. Sääil suures Jumala templis puuhiiglaste teda ümbritsedes loitsid ta janunevad palveleegid kõrgustesse Isa trooni ette. Saades uut jõudu, rõõmu ja rahu janunevale südamele, asus ta jälle igapäevasile askeldusile. Neid oli tal palju, nii tihti ei leidnud päevas vaba minutitki, et tegeleda taevaste asjadega.

Vahekord Ulvega muutus päevpäevalt paremaks. Marta koges, et Ulve polegi nii halb, kui alul arvas ja leidis ta südames ka armastust Ulvegi vastu. Oli Ulve ju mõnegi poolt põlatud ja vihatud. Kuigi oskas ta kaasõpilasile meeldida klaverimängus ja vallatusis, tundis ta siiski teiste põlgtust, oli sageli kurbki. Marta märkas seda ja püüdis talle armastusega läheneda, rääkides suurest maailma Lunastajast Jeesusest Kristusest. Marta palavaim soov oli rääkida Jeesusest, võita hingi Temale — see helises lakkamatult ta südames. Nii otsustas ta siin, tulgu mis tuleb, võita Ulvet.

\* \* \*

Oli sügisõhtu. Tuul mängis looduses surmatantsu, purustas, haaras ja pildus. Suuri vihmapiisku langes aknaklaasidele. Oli pime, kole sügisõhtu.

Marta hingeski oli torm, pime ja kole. Hingevaenlane oli jällegi tulnud teda ek-

sitama petlike kujutlustega ja nüüd ootab Marta, mil vabaneb tööst, mil uinuvad Ulve ja Elma, et siis segamatult oma toakeses laskuda palvesse.

See oli ainus võimalus, et omada jälle rahu, rõõmu, omada andestust. Kuid Ulve ja Elma on täna eriliselt kaua üleval, on õppida palju tulevaiks päeviks. Kell lööb kesköötunde, kustutatakse tuled ja Ulve ning Elma heidavad sängi. „Ometi viimaks!“ ohkab Marta ja veidikese aja pärast langeb ta põlvili. Hinges paisub torm valla. Pisarad, palved ja kahtlused tõusevad Marta hingest. „On vaja andestust, on vaja uut rõõmu ja valgust, muidu hukkun!“ sosistavad ta huuled. Ent aegamööda vaibub torm ja imeline valgus, rahu voolab hinge.

„Marta, mida teed siin?“ küsib vaikne hääil pimedusest ja soojad käed haaravad õrnalt ta ümbert kinni. Marta ärgates nagu teisest maailmast avades silmi näeb — Ulve nagu ingel kord valgeis rõivais Jeesuse haua äärel küsib: „Mida otsite siit?“ Ulve on Marta juures ja kaelustab teda palavalt, palavalt.

„Mida teed sa siin, Marta? Ma pidin peaaegu uinuma, kui kuulsin, nagu nutaks keegi vaikselt. Nütsid sa tõesti, Marta? Kõnele mulle, milleks teed sa seda öösel?“

Marta vaikib, võitlus hinges... „Andesta, Ulve, südamest palun, andesta, et olin su vastu kogu aeg nii halb, et armastasin sind nii vähe! Andesta mulle, Ulve!“ palub Marta väriseval häälel viimaks.

Ulve kaelustab jätkuvalt ja pisarais pea nõjatub Martale.

„Ah, Marta, ümberpöörduvalt oli kõik see. Mina oleks pidanud sinult andeks paluma. Olin nii halb sinule, kes sa nii häätahtlikult oled suhtunud minule. Kõigis oled aidanud mind lahkelt ja sõbralikult.“

Ulve on murtud. Ta näee Martas tõesti midagi ilasamat, suuremat, mis temal puudub. Ent Marta on õnnelik, üliõnnelik, et võitis hinges vaenlase väed, kartuse, arguse ja alandas, palus andestust Ulvelt.

Ulve võidab pisarad ja jätkab vaikselt kõnelust. See oli tal juba kaua südames, kuid ta pole julgend seda avaldada.

„Kas sa ei räägiks mulle, Marta, miks oled sa teistest nii erinev, miks viimasel ajal nii kurb ja tõsine?“ Jällegi vaikib Marta ja vajub mõtteisse. Kuidas võib ta ilmutada neid põhjuseid Ulvele, kes ei



tunne elavat Jumalat, kes ei tea võitlusi usu pärast. Põhjustas ju kurbuse see, et Marta oli vaadanud maailma, mitte Jeesusele. Oma süü. Ja kuigi räägiks Ulvele, ta siiski ei mõistaks. Ei, Marta ei räägi.

Kaovad tunnid südaööl. Väljas on raugenud torm. Marta hingeski võidetud pimeduse võimud. Õnnelik on ta, et võis astuda alanduse rada, võis saada armastuses ligemale Ulvele. Nüüd mõistis ta õieti Ulvet ja teadis, et Ulvegi armastab teda.

Lähenes talv, viimane talv viibida Martal siin koolis. Õppida oli palju, nii et vabu hetki leidis harva, mil võis minna jalutama Ulvega. Jah, Marta oli võitnud Ulve, rääkinud sageli kesköötundidel temale igavesest elust ja Jeesuse armastusest. Neis asjus oli Ulve täiesti võhik ja palju tuli Martal selgitada, enne kui Ulve aru sai. Ta polnud elus kunagi kuulnud Jumala armastusest ja usklikke oli ta ikka põlanud. Ent Martat armastas ta tõsiselt ja püüdis ikka tema juures viibida. Kui Kui tihti oli Marta tüdinud Ulve lähiolust ja pealetükkimisest ning ta õhkas sageli Taeva Isa poole: „Õpeta, kuidas pean kohtlema Ulvet, keda pahandab kord minu vaikumine, kord rääkimine. Anna taevalist tarkust, et kõneleksin õieti!“

Kiiresti möödusid päevad jõulupühadeni, mil oli võimalus jälle pisut puhata koolitööst vanemate juures. Kosutavad olid päevad kodus ta hingele ja täis tulidust, armastust asus ta puhkeaja lõppenud kooliteele.

Ulve rõõm oli suur, kohates jälle oma armsat Martat. Tundide viisi olid nad ikka koos ja kõnelesid oma elamusist pühade ajal.

Talv oli möödunud kiiresti, peaaegu märkamata Martale. Ta oli eksamitöödega koormatud. Sageli võttis ta öötundidest lisa. Ulve oli tal paljugi takistuseks tööle ja ikka tüütas ta Martat oma nurumiste ja rääkimistega. Kui siis Marta palus teda eemalduda, pahandus Ulve. Raske oli Martal. Tihti valas ta pisaraid Ulve pärast ja palus taevast jõudu. Ka siin aitasid teda ikka tugevad Isa käed. Nii kadusid päevad lennates ikka ilusama suve poole.

\* \* \*

Õitsvate pärnade ja vahtrate joovastav lõhn tungib õhtuvaikuses läbi avatud akna tupp. Marta istub aknal ja on süvenend mõtteisse. Veel mõni päev viibida siin

õitekülluses, idüllilises looduses ja siis lahkuda — võib-olla igavesti. Jumalaga ilusad kevadõhtud! Jumalaga laanevaikus ja rõõmsad laululinnud mu akna all! Võib-olla kunagi ei astu mu jalg enam siia, kus on möödunud need kolm aastat. Jumalaga! Kuid Marta on siiski õnnelik, et veel täna võis Ulvele nii palju Kristusest rääkida, mis on suurem kui maine ilu ja lahkumisvalu. Rahuldustundega sulleb ta viimase ülevalolijana akna ja heidab magama... Ilusas kevadlooduses laksutab õöbik ja kuu kerkib lõhnava kaasiku servalt taeva kuplile valgustama pidutsevat kevadloodust...

„Marta, magad sa?“ kuuleb Marta läbi une ja avades silmi näeb Ulvet valgeis öö-rõivais seismas ta voodi ees. Ent Ulve on ääretult kurb. Pisarad voolavad silmist. „Marta... ma ei või... hukkun... veel mõni päev... siis lahkume... ma ei või, või muidu hukkun...“ kogeleb Ulve pisarsilmil Martale. Marta mõistab, et Ulve ei või lahkuda enne, kui on omanud taeva rahu ja rõõmu, kui on omanud uue südame. Marta tõuseb, haarab Ulve ümbert kinni ja lahkelt ütleb: „Lähme, Ulve, pea möödub kurbus, südamevalu Kolgata risti all.“

Kuu puistab heledat valgust tupp, kui kaks valget kogu liiguvad öövaikuses toast ja lahkuvad tühja kõrvalisesse ruumi. Purustatult langeb Ulve kokku, esimest korda elus — põlvili. Murdub oma-au, uhkus. Ta teisiti ei või, sest muidu hukkub.

Pisarais palved läbiivad öövaikust. Mööduvad tunnid väikeses toakeses. Viimaks, kui idataeval on näha koidukuma, tõttavad Marta ja Ulve jälle oma elutappa. Kuid muudatus on sündinud. Ulve ja Marta palged säravad imelisest rõõmust, valgusest. Ulve on üliõnnelik, et omas päästmist, andestust, rahu. Õnnelikult kaelustab ta Martat, kes teda juhatand õnnele. Nüüd võib ta Martast lahkuda, sest teab, et taevas kohtavad jälle. Õnnelikuna uinub ta koidupunast. Ta on päästetud.

Sel ööl mõistis Martagi selgemalt kui varem Jumala teesid ja tänapisarais kiitis ta Jumalat. Õnnelik olen, et sammusin teel, mida Sina mulle määrand. Ihaldasin olla valguseks eksinuile ja nüüd, Püha Isa, Sa oled lasknud täituda mu soovid. Tänu Sulle, et varjasid mind, kui pidin langema teel ja seisin vastu Sinu kavadele. Jah, Sinu teel astuda on ikkagi ilusaim, parim!





### Jõulu ööl.

Langevad helbed tuhanded,  
liuglevad — valged säravad,  
imatavad metsi ja maid,  
katavad vaibana neid.

Helbeina aastadki kaovad,  
helbeina liueldes vaovad,  
mälestusis puhtana tähivad  
elu, mis valguses möödund.

Elu, mis valguses möödund —  
Jeesuse vere sees pestud,  
kroonitud tõe ja usuga,  
ehitud rüüga — rõõmuga.

Jah, langegu veel helbeid,  
paisaku tormihoog neid!  
Taas vajugu aastad kõik,  
teame, Jeesuse veres on võit!

Nüüd südames sõimekse leiab  
Jõululaps valguse sees,  
ja kiiri kõrgusest saadab  
too koidutäht pimedas öös.

Langevad helbed tuhanded,  
liuglevad — valged, säravad;  
kajavad rõõmu sõnad,  
hëlisevad jõulukellad.



### Mälestusi.

— Ei tahaks uskuda, et praegu on öö.  
Väljas on nii valge ja õhk täis sära.

Üle härmas metsa on kerkinud kuu ja  
sügispilved kaugele rännand on ära.

Juba eila saabus Põhjalast pakane.  
Teda nägin ma puuokstel — teedel.

Teda sügisvihm hastis ja põgenes, jät-  
tis järele kiirgavad helmed.

\* \* \*

Nii vaikne on väljas. Mu akna all kuu  
valgustab tugevaid mände.

Mis ütlesin, „Mände“? Ma eksin vist,  
sest olin ju vajumas unne.

Ja unelmais siirdusin tagasi, aja rutta-  
vas tormavas ringis. Ma nägin, et kus-  
kil on majake, mida varjavad pedajad  
sirged. —

Sääl istus jõulul kord kuuse all rühm  
elluruttavaid noori. Neil kavatsusi pääs  
oli kõikidel ja täituvat lootsid neid kõiki.

Nad truudust lubasid Issandal ja töö-  
tasid võidelda elus, nad uskusid: elus on



päikest vaid ja raskused kaovad kui udu.

— On väheks jäänud too endine hulk.

— Aeg viinud neid erisuunda. Nii mõnel kadund silmist Kolgata rist ja võitluses andsid nad alla.

Ja teised on siirdunud koduraalt. Neid elu on viind kaugele ära. Vaid üksikud kõnnivad mändide all ja laulavad Elu Sõnast.

Kui jõulud on jälle kord mändide all, siis lõkkele lõövad kõik tuled.— Nad saabuvad kaugelt ja ligidalt ja ristile viivad kõik mured.

Tule sinagi, kes kord töotasid siin, kuid langesid võitlustes elu. Tule tagasi,

andeks on antud su süüd, miks põgened kaugele maailma.

Me tahame hõisata Päästjale ja Kolgata ristist vaid laulda! — Me tahame unusta enese ja Jeesuse jälgis vaie käia! —

\* \* \*

Ei tahaks uskuda, et praegu on öö, väljas on nii valge ja õhk täis sära.

Üle härmas metsa on kerkinud kuu ja sügispilved kaugele rännand on ära.

— Ma unelmaist ärgates märkasin, kuid aknal oli kuuskede vari, eemal metsa taga valendas kaljutipp.

— Ja mina olin kodust kaugel — ära.

T. R. K.

Pitäjänmäki 20. II. 34.

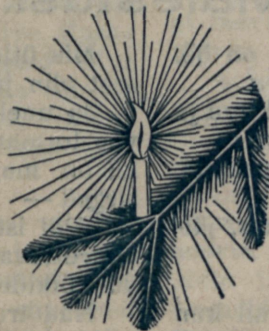


Helisevad, helisevad kellad,  
Ruttavad Petlemma teed,  
kel' hinges põlemas tuli,  
astuvad sõimele ligi.

Teed sammuvad väiksed ja suured,  
kel' minevik pattudest must.  
Tee kitsas taas edasi Petlemmast  
viib mäele, kus säramas rist.

Tee risti juurde on kaunis,  
ta tikitud säravaist pisaraist,  
mis valgunud valusast hingest  
ööl vaikses kahetsuses.

Jah, risti juures on vägi,  
sääl koormastki pääseda võib  
ja Jeesuse südame ligi  
hing juubeldes ülistust laulab.







## Jgaviku lävel.

Kohinal vajub ulgumere laine liivasse. Näen kuidas ta kaugel läheneb rannale, näen kuidas laine siis rulludes kalda poole veereb, taga jättes vahutava tee. Kust tuled sa vetelaine, kõnele. Kõnele, vast näen minagi algust, algust mil sind loodi, algust mil looduse jõud su liikuma löid. Ei vasta laine, vaid liivasse imbub, suri ja kaldal vaid liigutab tuul üksikuid vahutükke. Taamal läheneb teine. „Kas sul sama saatus?“ küsin. Kas sinugi elujõu imeb endasse valkjaskollane rannaliiv. Ei vasta seegi ja juba liigutab tuul üksikuid vahutükke liivasel rannal.

Istun kivil ja mõtlen: „Meri, sa oled ääretu, ääretu, kuna ma ei silma ühtki saart ega rannajoont piiril, kus liituvad taevast ja kohisevad veed. Mis läheb mulle see korda, et inimesed näitavad mulle maailmakaarti, tõmbavad piire siia ja ütlevad, siin lõpeb ja siin algab see meri. Mina aga istun rannakivil — ääretu on mulle meri, ei ma näe saart ega rannaviirgu taevarannal. — Jah, sealt kaugelt sa tulid — valdavaks moodustub mu kujutelm, ja täis vaimustust hüüan mu rannalähenevale lainele: „Ääretusest sa tuled, teadmata mulle su algus, kuid siia mu silme ette, siia liivasse sa imbud ja siis ainult tuul loobib vahutükke rannal, neid mida sa oma ulgumere matkal sünnitid!“

Piki rannajoont hõljub õhus üksik kajakas, kuna aeg-ajalt toob tuulehoog kõrvu tiirude kisklevat kisa. Pääkoyal ta just lendab — kord tõstab teda tuul kõrgemale, kord paiskab ta teda nii lähedale laine valendavale harjale. Selline on kajaka lend. Siis kaugeneb ta minust. Väikese hallvalge täpina eraldan teda tuulestaet pilve tumedal tagapõhjal. Siis varsti ei näe ma teda üldse enam. — Juba jälle ta lendab mu pää kohal. Seirasin teda sellest hetkest, kui ta nägematusest mu silmapiirile ilmus — kuni ta minuni jõudis.

Tõusen kivil. Jalge all krabiseb astudes mererohi ja teravalt torgivad kuivanud adrud. Koplivärvavat sulgedes näen kivide kohal, kus enne istusin, endiselt hõljumas kajakat ja taga mändide rannal

lendab tihe tiirude parv. Merel aga loob laine vahupäid.

Säält, jah säält sa tuled — ääretusest, meenub mulle, kui kuulen murdlainete kohina perioodilist kordumist kaldakivide rägastikus. Mida enam kaugenen rannast, seda vaiksemaks jääb mere kohin. Koduõuel kuulatan veel korra, nii vaikseks on jäänud kohin. Ja kui ma veel kaugemale läheksin, kui läheksin läbi karjamaa, läheksin nende kuuskede taha, ei sääli kuuleks ma enam kohinat, sääli valitseks mu ümber ääretu rahu — kuuleksin häält Jumala. Loodus kõneleb siis mulle Jumala suurest tööst, Ta lõpmatust armastusest inimeste vastu, kõneleb Jumala igavesest olemusest, kõneleb aja kaduvusest, kõneleb sünnist, suremisest. Ja siis nagu kuuleksin „paljude vete kohinat“ — laulu igavestest aegadest, mis toob mu hinge igatsuse salajase: — kunas olen sääli. Sääli? Jah, siis alles, kui olen astunud üle igaviku läve, siis kui lõpetan siin maa peal Jumalaga elatud elu, kui igaviku liiv on minugi laine endasse imend ja kui lõpmatu väikeseks on muutund — kui silmist on kadund too valge kajakas, siis, jah alles siis astun üle igaviku läve.

Aga praegu ühes teistega rullun ääretus meres. Loon laineid, jah võimsaid tahaksin neid luua, nagu teisedki seda püüavad. Või jälle hõljun kui kajakas rannakivide vahel — kord tõstab teda tuul kõrgemale, kord paiskab ta teda nii lähedale laine valendavale harjale.

Kas ärkasin mõtteist — jah jällegi kuulen mere valdavat kuid vaikset kohinat kuusiku poolt. Kuulatan seda, kui häält teisest maailmast, kui häält meile mõistmatuist igaviku aegadest ja olen õnnelik, sest tunnen kui seisaksin sel hetkel varjavate udude kadudes igaviku lävel.

Säält läbi põgenevate varje näen lähenevas ebamäärases kujusid, teadmata kust nad tulevad, lugemata on nende arv lähenedes ja takistamatult vaibuvad nad taas mu ees üle igaviku läve.

Jah, valkjaskollane rannaliiv imeb endasse elu, mis nad kandnud. mälestus vaid jääb ainult mõneks hetkeks vahunarmaina eluranna tuultesse lipendama.



Oo, kui palju neid tuli ja kadus. Võimatu oli jälgida neid kogu rannajoonel — aga loendamatud varjud astuvad üle igaviku läve. „Kust tulete, kuhu lähete?“ hüüan neile. Ent keegi ei vasta ja mu hää l hääbub tühjusesse. Mu ümber haigutab ääretus. Siis kuulen kui hüüaks kogu eeterilm, kuulen nagu kajavat hüüdu sügavusest: „Ma pidin elama suures pimedas, (2. Aja 6. 1)—ei mahuta mind taevad, ei taevaste taevad!“ Siis teadsin, et Jumal on mu lähedal — ainuke, kes valitseb ääretuses. Ja kes on inimene, kes olen mina. — „Kus olid sina, kui mina maailma rajasin, räägi üles kui sa tead ja mõistad. Oled sa saanud mere sügavuste juurde ja sügavuse põhjas kõndinud? On surma väravad sulle ilmutatud? ja oled sa surmavarju väravaid näinud?“ (Job. 38.—)

Tummana seisan. Ei avaldata inimesele suuri saladusi. Väikesena tühipaljana liigub ta maapinnal. Jumal ei ava talle ta elu ja surma saladuste viimast katet. Inimene ei suuda lõpuni mõelda igaviku mõtet, ega kujuta ette tõelisi olemusi teisel pool igaviku läve.

Näen aina tõusmas varje, kes mööduvad minust. Neile on avatud igavik. Säälnäevad nad asjade tõelist olemust.—

Kuusiku taga kohiseb endiselt meri ja kui ma lähaksin kaugemale rannast, kui lähaksin läbi karjamaa, läbiksin põlise

kuusemetsa, sääln ei kuuleks ma enam mere kohinat. Ent kuuleks ikkagi kuis kuuskedes kohab: „Kus olid sa siis...“ Jah, Jumal vägevaim, Sa tead, et ma ei vasta sellele küsimusele, ma ei tea, kust ma tulnud, kuid nagu tahtmata, nagu ürgjõuliselt tõuseb mu rinnust — „Sinust Jumal, Sinust mu algus!“

Isa, ma armastan Sind ja Teda, keda sa igavestes aegades kätel kandsid. Sa saatsid Ta meie inimeste hulka. Ta avas igavestes aegades ukse meile Su valguse riiki. Sääln pole enam pimedust, pole varje—ei, vaid Tall, kes on väärt võtma kiitust ja au, on ise sääln valguseks. Isa, veel ma ei mõista, kuidas Sa seda kõike korraldad, kuid kord, kui astun üle igaviku läve, kui avaneb uks Su valguse riiki, siis ilmnevad mulle Su suured tõed ja siis näen palest-palesse minu Lunastajat. On see pea? — Jah, kiiresti möödub mu elu siin, see polegi suurem kui pisar lõputute aegade meres.

Veel seisan ma siin ees igaviku läve. Veel rullub mu laine koos teistega ses ääretus meres, kiiruga lähenedes eesmärgile. Veel pean harjutama lendu, et siis kord olla suuteline asuma matkale, mis mind jäädavalt eemaldaks oleviku taudalt, ja viiks mind nägema Talle, kes tapetud mu eest, viiks laulma kiitust Temale — laulma uut laulu koos lunastutega.





## Pääsküla noortetöö areng.

### Proloog.

Üle liivase, kanarbikuga ja mustikvartega kaetud maa sirutavad võimsad mändid oma hiigellatvu sügavsinise taeva poole. Salapärane — kord vaevu kuuldav, siis järjesti kasvav hingus läbib leebe suvipäeva männivaigu aroomiga üleküllastatud õhu. Mängleb tuul ja päike vanade, aegu ja torme trotsinud mändide laiailisirutet okstes. Linnud, männimardikad ja tuul saadavad suure, kõikevaldava ja haarava süfooniana oma järjest varieeruvais viises elu lõputud ja harmoonilist mändide all.

\*

See oli päikesepaistelisel sügissuve päeval, kui tuli mööda ahtakest teerada mees väsind. Ah, sest linnast ta oli nii väsind; linnast, millest oli äsja pagend välja. Nii hää on, tunneb ta, siin sammuda liivast teed all tõsiste mändideteed, mis nii sõbralikult ei-tea-kuhu viib. Aga seda metsa on nii palju ja teed kõik lõppematud — istub siis mees vana hiigelpuu juurele puhkama ja mõtlema neist teedest, mida vist küll kasutavad vaid väledad jäneseid ja rõõmsad kevadveed pääle pikka metsatalvet. Aga näe, sääl hüppab ju oksalt oksale orav. Ah — nüüd on ta suure puu kõrgemal hõljuval oksal, haarab meelitava käbi ja viledalt, viledalt laskub alla jämedale oksale oma leidu uurima. Aga mees on unustanud orava. Ta kõrvu kaugena kostub lindude sirin, ta vaade on juhitud eespool olevasse aega: silme eest möödub unelm, unelm kodust mändide all — omast kodust. Ja tingimata oleks sääl üks suur ruum Jumalale, mis oleks lähtekohaks uue elu hoovusele, mis kord tulevikus kauges vallutaks metsavaiksusesse tõmbunud inimkonna. — Kaugelt ligineb alul vaevu kuuldav madal heli, liginedes üha võimsamaks kasvades. — Nüüd haarab tuuleil hiigelladvusse, kohin ja liikumine käib läbi mändide. Mets hingab —

\*

Saaremaalt tuli kolm meest. Tulid ja täitsid metsaaluse vaikuse kuuks paariks labida kõlina ja kopsimisega. Orava paar käis sageli jälgimas imelikku tegevust siin. Igatahes kummaline suur elukas kerkis siin vana ja noore metsa piiril. Ja ühel päeval, kui vana meister Reede kirvest ja

saagi töökesti pannes oma meestele ütles: „Sooh, nüüd on valmis“ — tuli inimesi väiksemaid ja suuremaid, tuli keegi, kes täitis ilusate lauludega kõik järgnevad sügispäevad mändide all.

\*

### Algus.

Ajahiiqlane oli astunud taas pika sammu. Oli jällegi sügis. Peaaegu üksildasse metsanurka tõusis majakesi kui seeni pääle vihma. Madalais männikuis helisesid kirve löögid, vajusid noored puud loogu maapinnale, avardusid tihnikuisse tänavad ja puiesteed — hakkas olema Pääsküla — Nõmme aedlinn.

Jah, oli sügis ja lapsed läksid koolidesse. See oli siis ka aeg, mil „tädi Jamul“ — keda hiljem nimetati „metsamajakese ööpikuks“ oli „kokku-armastand“ ja — „laulnud“ mudilasi väikseid ja ka mõningaid suuremaid noori algavaks Pääsküla pühapäevakooliks. Ilus ja armas oli Jeesus, kellest kõneles „tädi“. Sõnum Temast levis ümbruskonna kõigisse majusse, kus aga elas lapsi. Jeesusnimi ja pühapäevakool olid sõnad, mis nimetati esmakordselt paljudes kodudes ning iga pühapäev tõi ligidalt ja kaugelt uusi laste nägusid „tädi Jamuli“ suurde tuppa. Sääl — kui vaikus täitis ruumi, kui särased põnevil kuulavate laste silmad „tädi“ jutustamisel „meie armsast Jeesusest“ — siis tuli Tema ise me „suurde tuppa“. Alul käis ja vaatas korraks üle läve ja nähes Augusti peas mõtteid kalduvat mängudele, mis ta täna veel teiste poistega mängib ning Linda mõtteid minemas kaasa oravaga, kes männi ladvas enne hüppas — siis tõmbus Ta tagasi ja läks ära. Kuid siiski, iga pühapäevaga jäi Ta ikka kauemaks, üha ligemale lapsile Ta astus ja see oli järgneva sügise lõpupühapäeval, kui Ta meie kõigi suureks rõõmuks astus mitmete vähemate, suuremate südameisse rõõmu ja tänu hõisete kõlades Temale.

Nüüd oli tarvis tingimata laulda kaasa ka tegelikult oma südame juubeldavat laulu armsast Jeesusest. Tädi Jamul asutas mängukoori. Kolm oli noort, kes ühel päeval gitarrid kaenas tulid esimesse mänguproovi. Kuid teisedki noored, olgugi mitte omanud suurt ja kõikevaldavat uuendavat elamust Jeesusega, tahisid



laulda kaasa neid ilusaid laule gitarride saatel. — Jah, küll nemadki kord võivad laulda kogu oma noore hinge tundeküllusega uuest saavutatud sisemisest veenest. Nii näitaski järgmistes prooves lauljate hulk suurt tõusu. Õnnistatud olid kooskäimised.

Oo, oli imelikke aega siis. Õhkkond oli kui pingulitõmmatud vibu ja Jumala tõenooled tabasid kord ühte siit, kord teist säält. Palju imepärast uut nägid põlised männid, palju enneolematuid sündmusi arenes nende salapärases suures embuses. Kes on pidanud mälestusraamatut hilisõhtustest ränkadest palvevõitlusist sügistormes undavate põlismägede vabisevail juuril? Kes loetlend jumalaelamusi ja hardushetki hingetuul talveöödel, kui vanade puude tummade hiigelvarje meid ümbritses, ülalt säravast võimsast kosmosest märkamatu hinge hoovas õnnestav, kõike ülendav, Jumala lähedus — või kes jälgind vallatute kevadvete hõbekellukselist tilinat ja kõikevallutavat elujõudu paralleelselt kasvavat meie hingedes rõõmust helisevaiks juubeldusiks meie suurele Jumalale. Oo, männik Pääsküla jõe kaldal, võiks jutustada lugusid kohisevate kõrgvete ajastuult, mil misjoni matkal olles peatusime suurel jõekäänul, et hõisata paljukeelelise kaasmänguga kaasa laiadele kevadvetele: „Kevadel on elu, kohisevad veed“. Suur, suur oli see süüfoonia. Meelivaldavalt, hinge sisima säsini tungides, haaras loodusest õhkuv Jumala tunnetus meisse, vaikides sammusime siis oma radu. Kes suudaks sõnastada arvutuid mineviku suvede mälestusi, mis meie vaikselt metsanurgas on toonud meile nii palju ülevaid hetki me elu tõsisemas, vaimulikus mõttes. Võib-olla suudavad mõnele midagi neist meenutada läänes asetsevate kuppelmägede nimed: „Palve mägi“, „Õnnistuse mägi“ — teisele jälle teised tunnelmad, elamused erinevais kohis — Jumal ise kõike on näinud.

Oo, oli imelike aegu siis — ja on veel tänapäev. Jah, Pääsküla uskliknoor on sammunud läbi värviküllase elu kodumetsa tumedal taustal, mis on kaasaelanud kõik noore hinge tunnelmad. Siia männivaigu aroomilisse hauda on maetud mõndagi traagilist, mõndagi, mis on osutunud elus armetuks ja jõuetuks. On purunend, Jumal küll teab mis purunema pidand, varisend olematusse armas tarbetu. Aga on ka tõusnud palju hääd ja

õilist, palju, mille igapäevsust ületav vääriskus ilmneb kord Jumala kaaludel.

Jah, noorte mängukoor kasvas. Kõik olid innukalt suure armastusega asja juures. Praegu veel too ajajärk tundub mälestuse perspektiivis ilusa unelmana. Ilusad olid laulud, mida laulsime südameharduses, me õnnistatud koosolekuil. Meil oli palju sõpru, ent oli ka neid meie kodudes ja kooles, kes püüdsid sumbutada Jumala Poja armastuse leeki me südames ja veeretada ületamatuid takistusi kooskäimiste teele. Oli siis võitlusi küll sisemisi, küll välimisi meie noorte väikeses ringis, mis proovisid me usukulda. Ja nii võitlesime sageli ühiselt ja ka gruppes usu eest, mis meie kätte usaldatud. Meil oli ühine süda, ühine hing ja Jeesus, keda üle kõige armastasime. Nii hingevaenlase takistav töö võideti esimeses armastuses ja suures kokkukuuluvuses.

Noorte töö aluseks või lähtekohaks, millest kasvas välja me noorte koondis, olid nädala keskel peetavad piiblitunnid. Neil vaiksel tundidel, kui viibiti sügavmõtteliste, otsekohelell ellupuutuvate küsimuste käsitamisel koduses ringis, kuulsid paljud esmakordselt Jumala kutset endas. Oli hetki, kus piiblitunni lõpp kujunes eestpalvete aitavaks jõuks, mõnegi noore sisimais võitluses pimedusest valgusele. Palve oli ikka elav ja kõik võtsid sellest osa.

Piiblitunni kõrval oli oma vääramatu tähtsus pühapäevaseil koosolekuil. Esihoones vast pühapäevakooli suuremate tütarlaste ja poiste grupel ning siis ka õhtuseil üldkoosolekuil, millised uskliknoorte agaral tegevusel palju inimesi kokku tõmbasid. Käisid ka neil õhtuil meil palju väliskülalisi, kes teenisid rikkaliku sõnajatkuga koosviibijaid.

Kuid noortetöö väliseks vormiks muutus enam ja enam mängukoor. Kõik juurdetuli ja tahtsid siin kaasa tegutseda. Olid ju nii kaasatõmbavad kutselaulud me äratuskoosolekuil, et paratamatult tekkis ka endal soov teistega kaasa laulda ja mängida. Saabus ka aeg, kus kauge ümbruskond sirutas oma pikad käed me järele välja — tuli kutseid siit ja säält. Ühes kohas oli lauljaid tarvis, teises lauljaid ja tunnistajaid, kolmandas kordalustatud töö jätkajaid, neljandas uue töö alustajaid jne. Nii ulatusid Jumala riigi põlluvaod peagi kaugele välja Pääsküla metsa rohelistest. Peaaegu iga pühapäev



aeti uusi vagusid avaratele söötis väljale. Palju kuldteralist seemet, kaugel ja ligidal me koduümbrusest, on sellest varasest külviajast jäänud maapinda ootama soodsat hetke elluärkamiseks. Aastad on taas möödunud teine teise järele. Pikaks on nende ahel juba saanud. Endiselt jätkub me külv: „Sest külvame siin hoolega, küll Issand laseb kasvada“ me huulilt kõlades.

Jah, me oleme kasutanud meile pakutud võimalusi, tehes seda me jõude piires. Oleme omand lugematuid õnnistusi ja ilusaid elamusi „alt Makedooniast“. Sageli pikadki teed, kui nad on olnud Issanda teed, on meiegi teed olnud sel meie noortetöö algperioodil.

Selliselt möödusid järjest mitu kevadet, mitu sügist ja siis oli möödunud juba küllalt palju aega, et leida meie väikeses töös ja me noortepere arengus perioode. Näiteks pühapäevakoolis on ju päris tavaline nähe, et jõulupühad näitavad laste nimekirja arvudes suurt tõusu ja nende järelpäevad sageli samasuurt langust. Siin esialgu ei ilmnenu küll mitte mingi selline periood, küll aga talvise agarama tegevuse oma.

Kuna me noored olid enamasti kooliskäijad, siis see aegjärk iseenesest nõudis teatud pingutust ja hoosolemist, milline siis päris loomulikult kandus üle ka vaimulikule tööle. Süvi, see nõudis täielikku puhkust õpingute pingutusist ja noorte tegevuski muutus ühes sellega vaiksemaks.

Talvise töö tulipunktiks on ikka osutunud jõulupühad ja loomulik see on, kuna vist pole armastatumaid pühi nooril kui jõulud. Jõulu meeoleolu, see on valdavam,

suurim ja kauakestvama mõjuga kui mingi teine meeoleolu. Ja milline on rõõm veel meil, kuna mälestame neil pühil oma isikliku Lunastaja, Õnnistegija Jeesuse sündi me maa peale.

Oli suure talve aasta. Juba novembris, kui tuli esimest lund, algasid meie ettevalmistused pühiks. Seda talvet me mäletame kõik hästi, sest see osutus väliselt lumerikkamaks paljudest teistest aastatest ja vaimliselt meie noorte koonnise tollaegse töö kõrgepunktiks.

Seekord pidid jõulukoosolekuil kaastöötama kõik noored. Igal oli oma ülesanne. Pühapäevakooli noorte gruppidel, kuhu kuulus enamik meist, oli esmakordselt laiad ettevõtted p.p.kooli jõulupuu puhuks, oli ka ülesandeid üldkoosoleku tarvis, sest seekord kavatseti korraldada suurem koosolek. Pühapäev enne jõuluid viisid noored ja p.p.kooli lapsed kutselihti ümbruskonna majadesse — sellega olid eeltööd kõik valmis. Ja siis varsti tuli õhtu ise. Tuli küünalde sära peegeldades paljudest rõõmsaist laste ja nende vanemate silmist, tuli ilusate laulude ja deklamatsioonidega. Tuli me inimestest täiskülitatud tubadesse, tuues endaga suurt Jumala õnnistuse ja ligioleku tunnet. Sellel õhtul noored ja vaimulik töö Pääskülas omas uusi sõpru. Ühine armastuse ja igatse sügava sisemise veendumuse tunne lõi sarava kuuse ümber meeoleolu ja ümbruskonna, mille läbi Jeesus võis astuda, vast esmakordselt, lähedale, väga lähedale paljude koosolijate südameile.

Oo, see oli ilus jõuluõhtu — ja tähtsaks ta osutus, kuna leidsime hiljem, et ta oli meie Pääsküla uskliknoorte esimese ajajärgu kõrgepunkt.







## Jeesuses.

Seepärast, kui keegi Kristuse sees on, siis on ta uus loom, wanad asjad on mööda läinud, waata kõik on uueks saanud. 2. Kor. 5, 17.

Kuidas saada uueks?

Jeesus ise ütleb: „Tulge minu juurde kõik...“ Matt. 11, 28), „waata mina teen kõik uueks“ (3Im. 21, 5).

Kui oleme läbi elanud täielise puhastuse wanast elust, siis alles asub Jeesus meis elama (Joh. 14, 23). Peatundemärgid: 1) Jumala waim elab siis selles (Room. 8, 9); 2) ta toimib Jeesuse sõna järele (1. Joh. 2, 5); 3) kannab wilja (Joh. 15, 5).

Mis kasu toob see neile, kes Jeesuses elawad?

1. Ei mõisteta neid hukka (Room. 8, 1).
2. Jeesus teeb nende surelikud ihud elawaks (Room. 8, 11).
3. Saawad Jumala õiguseks (2. Kor. 5, 21).

4. Nad on taewaste asjade sisse istuma pandud (Ew. 2, 6) ja haljendawad (Paul 92, 14).

5. Kristus nendes au lootus (Gal. 12, 7)

6. Neil on osa püha rahwa pärandusest (Kol. 1, 12; Ew. 1, 11).

7. Kroonitud õnnistustega (Ew. 1, 3).

8. Julgus Jeesusele vastu minna (1. Joh. 2, 28).

9. Neid wõetakse üles, kui Jeesus ilmub (Ew. 1, 10).

10. Nende palweid kuuldatakse (Joh. 15, 7).

Uga mida kõneleb meile Jumala Sõna nende kohta, kes wäljaspool Jeesust on? — „Kui keegi minu sisse ei jää, see heidetakse wälja kui wiinapuuoks ning kuiwab ära ja neid kogutakse kokku ja heidetakse tulesse ja põletatakse ära. (Joh. 15, 6).

Sõber, missugusesse liiki kuulud Sina?





Ar 934B  
Usk

1410 (31.XIV.34)